

221. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet houdende bepalingen, beoogende het tegengaan van oververmoeidheid van bestuurders van motorrijtuigen.

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 22 November 1935.

WILHELMINA.

221. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het zoowel uit een oogpunt van arbeidersbescherming als ter bevordering van de veiligheid van het verkeer gewenscht is, bepalingen vast te stellen, beoogende het tegengaan van oververmoeidheid van bestuurders van motorrijtuigen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

1. Door Ons worden op gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Sociale Zaken en van Waterstaat bij algemeenen maatregel van bestuur regelen gesteld omtrent:

a. de tijden, waarop en gedurende welke alle of bepaalde groepen van personen geen motorrijtuigen mogen besturen;

b. de werk- en rusttijden van alle of bepaalde groepen van personen, die in dienstbetrekking als bestuurder van een motorrijtuig werkzaam zijn, hetzij uitsluitend als zoodanig, hetzij tevens op andere wijze.

2. Een algemeene maatregel van bestuur, als in het voorgaande lid bedoeld, kan tevens voorschriften betreffende het houden van eene bepaalde administratie inhouden, welke door personen, op wie het bepaalde krachtens dat lid van toepassing

is, alsmede door degenen, bij wie personen, als in dat lid onder b bedoeld, in dienst zijn, in acht genomen moeten worden ter verzekering van de naleving van andere bij of krachtens deze wet vastgestelde voorschriften.

3. Een algemeene maatregel van bestuur, als in het eerste lid bedoeld, kan voorts met het oog op bijzondere omstandigheden bepalingen inhouden omtrent het verleenen en intrekken van vergunningen of ontheffingen en in het algemeen omtrent het nemen van beslissingen en het treffen van voorzieningen ter uitvoering van het bepaalde krachtens het eerste en het tweede lid door Onze genoemde Ministers, door de districtshoofden der arbeidsinspectie, door het hoofd van het toezicht op de spoorwegen, door de hoofden van directies van den Rijkswaterstaat, daartoe door Onzen Minister van Waterstaat aangewezen, en, zoo noodig, door andere bij den algemeenen maatregel aangewezen ambtenaren.

4. De in het eerste lid, onder b, bedoelde werktijden mogen — behoudens in de gevallen, in den algemeenen maatregel van bestuur aangegeven — op niet langer dan 10 uren per dag en 55 uren per week worden vastgesteld.

Artikel 2.

1. Op de eerste vordering van de in artikel 8 bedoelde ambtenaren en beambten is de bestuurder van een motorrijtuig verplicht, het rijtuig te doen stilhouden en de bescheiden, welke hij ingevolge het bepaalde bij of krachtens een algemeenen maatregel van bestuur, als in artikel 1 bedoeld, bij zich moet hebben, alsmede de bewijzen, bedoeld in artikel 27, eerste lid, der Motor- en Rijwielwet, ter inzage te geven.

2. In geval van toepassing van het voorgaande lid is de bestuurder van het motorrijtuig verplicht, de hem door den ambtenaar of beambte met het oog op den goeden gang van het verkeer gegeven bevelen op te volgen.

Artikel 3.

1. Indien een persoon, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, zich aan overtreding van het bepaalde bij of krachtens een algemeenen maatregel van bestuur, als in dat artikel bedoeld, schuldig maakt, wordt zijn werkgever geacht het feit te hebben gepleegd.

2. Het bepaalde in het voorgaande lid geldt niet, indien de werkgever aantoont, dat door hem de noodige bevelen zijn gegeven, de noodige maatregelen zijn genomen, de noodige middelen zijn verschaft en het redelijkerwijze te vorderen toezicht is gehouden om de naleving van de daar bedoelde voorschriften in zijn dienst te verzekeren.

3. Het in het eerste en het tweede lid ten aanzien van den werkgever bepaalde geldt ten aanzien van de leden van het bestuur, indien de werkgever eene naamlooze vennootschap, eene coöperatieve vereeniging, eene andere rechtspersoonlijkheid bezittende vereeniging of eene stichting is.

Artikel 4.

Het in artikel 3 ten aanzien van den werkgever bepaalde geldt eveneens ten aanzien van de leden van zijn opzichthoudend personeel, voor zoover deze ingevolge zijne schriftelijke opdracht er voor te zorgen hebben, dat de daar bedoelde voorschriften in zijn dienst worden nageleefd.

Artikel 5.

1. Iedere bestuurder van een motorrijtuig en een ieder, die een bestuurder van een motorrijtuig in zijn dienst heeft, is verplicht aan de in artikel 8 bedoelde ambtenaren en beambten de inlichtingen te geven, die door dezen in verband met de toepassing van deze wet worden verlangd, en hun inzage te verleen van de daarmede verband houdende bescheiden.

2. De in het voorgaande lid bedoelde verplichting tot het geven van inlichtingen rust bij toepassing van het eerste lid van artikel 2 mede op alle personen, die met het motorrijtuig vervoerd worden.

Artikel 6.

1. Overtreding van het bepaalde bij of krachtens deze wet wordt, voor zooveel daartegen niet bij het Wetboek van Strafrecht is voorzien, gestraft met hechtenis van ten hoogste één maand of geldboete van ten hoogste honderd vijftig gulden.

2. Indien tijdens het plegen van het feit nog geen twee jaren zijn verlopen sedert eene vroegere veroordeeling van den schuldige wegens eene overtreding, als bedoeld in het voorgaande lid, onherroepelijk is geworden, kan hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden worden opgelegd.

Artikel 7.

Bij veroordeeling van den bestuurder van een motorrijtuig wegens overtreding van het bepaalde bij deze wet, met uitzondering van artikel 2, of bij een algemeenen maatregel van bestuur, als in artikel 1 bedoeld, kan hem — voor zoover deze laatste overtreding betreft in de gevallen, bij den algemeenen maatregel genoemd — de bevoegdheid, motorrijtuigen te besturen, voor ten hoogste zes maanden worden ontzegd.

Artikel 8.

Met het opsporen van de bij deze wet strafbaar gestelde feiten zijn, onverminderd het bepaalde bij artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering, belast de ambtenaren, bedoeld in artikel 77 der Arbeidswet 1919, de in artikel 34 der Motor- en Rijwielwet bedoelde ambtenaren en beambten van den Rijks- en den provincialen waterstaat, de ambtenaren van verkeersinspecties, de door Onzen Minister van Waterstaat aangewezen ambtenaren van het toezicht op de spoorwegen, alsmede de ambtenaren van Rijks- en gemeentepolitie.

Artikel 9.

De in artikel 8 bedoelde ambtenaren en beambten zijn bevoegd, op kosten der overtreders te beletten of te verrichten, hetgeen in strijd met het bepaalde bij of krachtens deze wet wordt ondernomen of nagelaten.

Artikel 10.

1. De in artikel 8 bedoelde ambtenaren en beambten hebben toegang tot alle plaatsen, waar personen, op wie het bepaalde krachtens het eerste lid van artikel 1 van toepassing is, werkzaamheden plegen te verrichten, welke met het besturen van een motorrijtuig verband houden, daaronder begrepen het schoonmaken en het herstellen van een motorrijtuig. Wordt hun de toegang geweigerd of belemmerd, of wordt hun op aanmelding tot toelating niet geantwoord, dan verschaffen zij zich dien desnoods met inroeping van den sterken arm.

2. In plaatsen, als in het voorgaande lid bedoeld, die tevens woningen zijn, of die alleen door eene woning toegankelijk zijn, treden zij tegen den wil van den bewoner niet binnen dan op vertoon van een schriftelijken bijzonderen last van den burgemeester of van den kantonrechter. Van dit binnentreden wordt door hen proces-verbaal opgemaakt en binnen tweemaal vier en twintig uren aan dengene, in wiens woning is binnengetreten, in afschrift medegedeeld.

Artikel 11.

De bij deze wet strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als overtredingen.

Artikel 12.

Onder *motorrijtuigen* verstaat deze wet motorrijtuigen in den zin der Motor- en Rijwielwet.

Artikel 13.

1. Het bepaalde in artikel 10, tweede lid, onder c, der Wet Openbare Vervoermiddelen vervalt.

2. Het derde lid van artikel 10 der Wet Openbare Vervoermiddelen wordt gelezen als volgt:

„3. De besturen der provinciën zijn bevoegd tot het vaststellen van verordeningen terzake in het eerste lid bedoeld, voor

zooveel betreft punten, waaromtrent door eene wet of door Ons krachtens eene wet niet is voorzien.”.

Artikel 14.

Hetgeen behalve het in artikel 1 bepaalde nog ter voorbereiding van het in werking treden van deze wet of tot hare uitvoering noodig is, wordt bij algemeenen maatregel van bestuur geregeld.

Artikel 15.

Deze wet kan worden aangehaald onder den titel „Rijtijdenwet” met bijvoeging van het jaartal van het *Staatsblad*, waarin zij zal worden afgekondigd.

Artikel 16.

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministerieele Departementen en Colleges, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Sociale Zaken,

De Minister van Waterstaat,

221. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Meermalen is de laatste jaren aangedrongen op het treffen van voorzieningen tegen oververmoeidheid van bestuurders van motorrijtuigen. Nu eens werd er op gewezen, dat het hier een aangelegenheid betreft, die beheerscht behoorde te worden door de Arbeidswet 1919, dan weer werd het gevaar voor de veiligheid op den weg in het licht gesteld. Aldus werden de departementen van de beide ondergeteekenden bij deze aangelegenheid betrokken.

Te ontkennen valt niet, dat in een toenemend aantal gevallen door auto's ongelukken veroorzaakt worden, welke toegeschreven kunnen worden aan oververmoeidheid van de bestuurders. De zorg nu voor de veiligheid van het verkeer berust bij het departement van den tweeden ondergeteekende; onder dat departement ressorteeren dan ook b.v. de Motor- en Rijwielwet en de Wet Openbare Vervoermiddelen. Anderzijds kan men verwachten, dat oververmoeidheid zich vooral zal voordoen bij die auto-bestuurders, die niet zelf te bepalen hebben, wanneer zij rust zullen nemen. Aldus gezien betreft het hier in de eerste plaats een vraagstuk van arbeidersbescherming. De ambtsvoorganger van den eersten ondergeteekende meende daarom aanvankelijk een oplossing te moeten zoeken op den grondslag der Arbeidswet, te meer, waar het op die wet steunende Rustdagbesluit voor transportarbeiders te land 1929 (Koninklijk besluit van 6 Juni 1929, *Staatsblad* n°. 306, gewijzigd bij Koninklijk besluit van 30 December 1929, *Staatsblad* n°. 588) reeds eenige regeling omtrent deze materie geeft. De ambtsvoorganger van den tweeden ondergeteekende kon er zich mede vereenigen, dat deze procedure gevolgd werd en was bereid vooralsnog een afwachtende houding aan te nemen; eventueel zou zijnerzijds een aanvullende regeling tot stand gebracht kunnen worden voor die gevallen, waarin krachtens de Arbeidswet geen voorziening mogelijk zou blijken.